

STORTINGET

Kontroll- og konstitusjonskomiteen
Her

Vår ref.:

Deres ref.:

Dato:
08.06.2017

Ad Dokument 3:12 (2016-2017) Riksrevisjonens undersøkelse av Stortingets byggeprosjekt P26 mv. – informasjon til Stortinget

Viser til ovennevnte rapport, som for tiden er til behandling i kontroll- og konstitusjonskomiteen.

Riksrevisjonens rapport inneholder på s. 106 og 121 omtale av budsjettbehandlingen for 2014, og informasjon om ny nedkjøring til garasjen og nytt post- og varemottak som ble drøftet i presidentskapet i desember 2013.

I flere medieoppslag basert på omtalen i rapporten er det feilaktig gitt inntrykk av at presidentskapet og/eller administrasjonen på dette tidspunkt satt på informasjon om budsjettoverskridelser som hadde betydning for budsjettbehandlingen, men som ikke ble videreformidlet til komiteen eller Stortinget for øvrig. Presidentskapet vil derfor presisere følgende:

I mai 2013 ba det daværende presidentskapet administrasjonen om å utrede alternative plasseringer av en ny innkjøring til garasjen og legge alternativene frem for presidentskapet. Administrasjonen arbeidet med dette sommeren og høsten 2013 og la resultatet av arbeidet frem for presidentskapet i presidentskapsmøtet 5. desember 2013. I notatet (som ligger vedlagt) er det redegjort for to ulike innkjøringsalternativer:

«Presidenten ber administrasjonen legge til grunn alternativ 2 (innkjøring fra Rådhusgaten) for utforming av ny nedkjøring til post- og varemottak under Wessels plass. Saken legges frem for presidentskapet på nytt når prosjektet er endelig prosjektert og usikkerhetsanalyse foreligger.»

I notatet går det klart frem at de kostnader som der er stipulert er svært foreløpige, og at ingen av de to alternativene er ferdig utredet.

I Riksrevisjonens rapport fremgår ikke hva notatet til presidentskapet egentlig handlet om, men det som sies der kan etterlate et inntrykk av at det gjaldt nye kostnadsrammer for prosjektet som

hadde betydning for det aktuelle bevilgningsforslaget for 2014. Riksrevisjonen har for øvrig ikke sett saken i sammenheng med omtalen i budsjettproposisjonen for 2014 som Stortinget behandlet 3. desember 2013. I proposisjonen står følgende om P26-prosjektet:

«Som følge av ein vedteken langtidsplan for større investeringer er budsjettposten auka vesentleg i 2014. Prosjektet med rehabilitering av Prinsens gate 26 har gått gjennom ei utvikling som blant anna er grunngeven i resultata frå ein risikoanalyse som Stortinget har fått utarbeidd. Dette har ført til at prosjektet har endre karakter. No er det eit totalreoveringsprosjekt, der ein byggjer eit nytt bygg innafor dei eksisterande fasadane. Prosjektet er utvida med eit nytt post- og varemottak som skal plasserast under Wessels plass. Dette prosjektet har ei kostnadsramme på 660 mill kr per mai 2013. Vidaere er det under planlegging ei ny alternativ nedkjøring til garasjen for å betre den samla tryggleiken ved Stortinget. Denne innkjøringa vil også bli tilkomsten til det nye post- og varemottaket. Endeleg plassering og kostnadsramme for ny innkjøring til garasjen og post- og varemottaket er under utarbeiding. Ombyggnadsarbeida er planlagt ferdig i 2017.»

Selv om det ikke var tallfestet noe når det gjelder kostnaden for nedkjøringen, var det altså varslet tydelig overfor Stortinget at dette ville komme i tillegg til den daværende rammen på 660 MNOK for P26 og nytt post- og varemottak. Det er følgelig ikke riktig når Riksrevisjonen skriver i sin rapport at dette ikke var kommunisert til Stortinget.

Beslutningen presidentskapet tok 5. desember 2013 hadde ingen føringer for budsjettet for 2014, og Stortinget var som det fremgår i sitatet informert om at det ble arbeidet med utredning av en ny innkjøring til garasjen. En kostnadsramme som inkluderte nedkjøringen ble på vanlig måte fremmet i budsjettproposisjonen for 2015 etter at administrasjonen var ferdig med prosjekteringen.

Anslaget på kostnadene til nedkjøringen inngikk i den første totale kostnadsrammen som ble satt for hele prosjektet på 1,14 mrd kr, omtalt i budsjettproposisjonen for 2015 og vedtatt av Stortinget høsten 2014.

Det er følgelig ikke grunnlag for den kritikken Riksrevisjonen kommer med på dette punktet. Det hadde for øvrig vært hensiktsmessig om omtalen av saken hadde vært noe mer utfyllende slik at misforståelser som nevnt innledningsvis kunne vært unngått.

Det er ikke dekning for å hevde at presidentskapet eller administrasjonen satt på informasjon knyttet til budsjettbehandlingen for 2014 som indikerte overskridelser av den foreslåtte bevilgning. Det var heller ikke naturlig å meddele komiteen eller Stortinget for øvrig foreløpig informasjon om en usikker kostnadsprognose for en enda ikke ferdig utredet del av prosjektet. Presidentskapet tok ikke stilling til hvilket alternativ man ville gå videre med, og på hvilken måte, før etter behandlingen av Stortingets budsjett den høsten.

Med hilsen

Olemic Thommessen
President

Riksrevisjonen
Postboks 8130 Dep
0032 OSLO

Vår ref.:

Deres ref.:

Dato:
08.06.2017

Vedr. Dokument 3:12 (2016-2017) Riksrevisjonens undersøkelse av Stortingets byggeprosjekt; Prinsens gate 26, nytt post- og varemottak og ny innkjøringstunnel

Kontroll- og konstitusjonskomiteen viser til behandlingen av Dokument 3:12 (2016-2017) Riksrevisjonens undersøkelse av Stortingets byggeprosjekt; Prinsens gate 26, nytt post- og varemottak og ny innkjøringstunnel.

Komiteen vil be om Riksrevisjonens kommentarer til vedlagte brev av 8. juni 2017 fra Stortingets presidentskap, der det blant annet fremgår at deler av Riksrevisjonens kritikk mangler grunnlag og at funn i rapporten ikke er riktige.

Komiteen ber også om Riksrevisjonens vurdering av om brevet inneholder påstander som ikke er belyst i rapporten.

Det bes om svar så snart som mulig, av hensyn til fremdriften i komiteens behandling.

Med vennlig hilsen
Kontroll- og konstitusjonskomiteen

Martin Kolberg
Komitéleder

Vedlegg

KONTROLL- OG KONSTITUSJONSKOMITEEN
STORTINGET
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Vedr. Dokument 3:12 (2016–2017) Riksrevisjonens undersøkelse av Stortingets byggeprosjekt-Prinsensgate 26; nytt post og varemottak og innkjøringstunnel.

Det vises til brev fra Kontroll- og konstitusjonskomiteen av 8. juni 2017 med vedlegg. Det bes om Riksrevisjonens kommentarer til vedlagte brev av 8. juni 2017 fra Stortingets presidentskap. Det bes også om Riksrevisjonens vurdering av om brevet inneholder påstander som ikke er belyst i rapporten.

Etter Riksrevisjonens vurdering inneholder ikke brevet påstander eller informasjon som ikke er belyst i rapporten. Riksrevisjonen mener rapporten gir en korrekt beskrivelse av de faktiske forhold, og at Riksrevisjonens vurderinger har grunnlag i rapportens funn.

Riksrevisjonen har i rapporten pekt på at Stortingets administrative ledelse på tidspunktet da Stortingets budsjett for 2014 ble behandlet i Stortinget, hadde relativt sikker kunnskap om at kostnadsrammen for hele prosjektet ville øke vesentlig, og at forventet kostnadsramme var ca. 850 millioner kroner. Dette ville gi en samlet kostnad for prosjektet som er *betydelig* høyere enn den kostnadsrammen for Prinsensgate 26 og nytt post- og varemottak på 660 millioner kroner som det var redegjort for i proposisjonen.

Riksrevisjonen har ikke uttalt i rapporten at Stortingets administrasjon på dette tidspunkt skulle lagt fram en endelig kostnadsramme for denne delen av prosjektet. Riksrevisjonen har vært innforstått med at de endelige kostnadene ikke ville være kjent før man hadde utredet endelige løsninger, det var gjennomført en usikkerhetsanalyse, og saken påny var behandlet av presidentskapet. Usikkerheten var imidlertid ikke knyttet til om det ville bli en vesentlig økning i den samlede kostnadsrammen, men *hvor* mye kostnadene ville øke.

Riksrevisjonen mener at en så betydelig utvidelse av den samlede kostnaden ved prosjektet var *forhold av betydning* som det var naturlig at Stortinget ble informert om da Stortinget gjennom sitt budsjettvedtak skulle beslutte bevilgninger til videre framdrift av prosjektet. At informasjonen ikke ble gitt, innebar blant annet at Stortinget ikke fikk mulighet til å vurdere bevilgningene for 2014 i lys av at den samlede kostnaden ville bli vesentlig større, og at det ikke framkom at terskelverdien for ekstern kvalitetssikring av kostnadsoverslag og styingsopplegg etter all sannsynlighet dermed var overskredet.

Riksrevisjonen legger til grunn at det i siste instans er Stortinget som må ta stilling til hvilken informasjon som er tilstrekkelig for å opplyse saken. Det vises her til det som er sagt i rapporten på side 17:

«Informasjonsplikten mellom Stortinget og regjeringen er regulert i Grunnloven § 82. Det er ikke noen tilsvarende regel for forholdet mellom Stortinget og presidentskapet som representant for Stortinget som administrativt organ. I denne revisjonen legges det til grunn at de alminnelige prinsippene om god forvaltningsskikk og forsvarlig saksbehandling gjelder for Stortinget som administrativt organ. Det innebærer at alle opplysninger som er nødvendige for behandlingen av saker, skal legges fram, og at uriktige eller villedende opplysninger ikke skal legges fram for Stortinget. Saker som presidentskapet legger fram for Stortinget, skal underbygges på en slik måte at Stortinget kan foreta en forsvarlig og selvstendig behandling av dem. Stortinget skal ha informasjon som gjør det i stand til å foreta en forsvarlig vurdering av innhold og

virkning av de vedtakene som fattes. Revisjonen legger til grunn at presidentskapet skal gi korrekt og rettidig informasjon til Stortinget i plenum og underrette om forhold av betydning.»

Videre fremkommer det i rapporten på side 105 at:

«Bevilgningsreglementet, prinsipper om god forvaltningsskikk og krav til forsvarlig saksbehandling tilsier at alle opplysninger som er nødvendige for behandlingen av saker, skal legges fram for Stortinget i plenum.

Vi vil ellers vise til følgende utdrag fra rapporten som vi mener kan være relevante i forhold til presidentskapets brev:

«Det går fram av saksframlegget fra administrasjonen til presidentskapet i november 2013 at det ikke er utarbeidet et eget kostnadsestimert for alternativet med innkjøring fra Rådhusgata, men at løsningen antas å være 80 millioner kroner dyrere enn nedkjøringsrampen i Nedre Vollgate.¹ Kostnadsrammen ble dermed estimert til 187 millioner kroner. I presidentskapsmøte 5. desember 2013 ble administrasjonen bedt om å legge til grunn innkjøring fra Rådhusgata for utforming av ny nedkjøring til post- og varemottak under Wessels plass. Administrasjonen ble bedt om å legge saken fram på nytt når prosjektet var endelig prosjektert og usikkerhetsanalyse forelå.» (side 67)

«Ut over høsten 2013 forelå informasjon i Stortingets administrasjon om at det ville bli nødvendig å øke kostnadsrammen for prosjektet som følge av at innkjøringstunnelen likevel ikke kunne plasseres i Nedre Vollgate. Dette ble gjort kjent for det nye presidentskapet (2013–2017) i administrasjonens notat 26. november 2013, behandlet i presidentskapsmøte 5. desember 2013. I saksframlegget til presidentskapet går det fram at ny samlet kostnadsramme inklusiv innkjøringstunnel fra Rådhusgata vil være ca. 850 millioner kroner. Presidentskapet besluttet 5. desember 2013 å plassere innkjøringen til post- og varemottaket i Rådhusgata. (Det er kostnadsrammen som legges fram for Stortinget i budsjettproposisjonen, mens det er styringsrammen som omtales i kapittel 5.3.1.)» (side 88)

Stortingets administrasjon opplyser til revisjonen at det på tidspunktet da budsjettproposisjonen for 2014 ble lagt fram for Stortinget, kun var snakk om en foreløpig kostnadsramme for tunnelen, og at det var prematurt å informere Stortinget om denne. Stortingspresidenten i perioden 2009–2013 opplyser i intervju at siden den foreløpige kostnadsrammen for nedkjøringen på 107 millioner kroner nettopp var foreløpig, var det ikke naturlig å informere Stortinget om dette i Prop. 1 S for budsjettåret 2014. Ifølge stortingspresidenten i perioden 2009–2013 og Stortingets administrasjon var det derfor naturlig å begrense seg til å informere om at tiltaket var under utredning.» (side 89)

«Stortingets administrative ledelse var kjent med at forventet kostnadsramme for byggeprosjektet Prinsens gate 26 mv. var 767 millioner kroner da prosjektet ble lagt fram til investeringsbeslutning i Stortinget, og ikke 660 millioner kroner slik det går fram av Prop. 1 S (2013–2014). I desember 2013 økte anslått kostnad for tunnelen til 187 millioner som følge av at presidentskapet vedtok at innkjøringen skulle plasseres i Rådhusgata. Dette innebar at samlet kostnadsramme for prosjektet økte til 847 millioner kroner. Selv om det på tidspunktet rundt framleggelsen av budsjettet var usikkerhet om kostnadsrammen for tunnelen, konstaterer revisjonen at Stortinget i plenum ikke fikk informasjon om at det ville påløpe betydelige kostnader ved byggingen av tunnelen. Slik revisjonen ser det, var usikkerheten ved kostnadsrammen ikke knyttet til om det ville bli noen kostnad, men hvor mye kostnadene ville øke. Det illustreres av at kostnaden for innkjøringstunnelen gradvis har økt fra 107 til 187 millioner kroner, videre til 309 og til dagens anslåtte kostnadsramme på 420 millioner kroner.

Presidentskapet fikk 3. desember 2013, samme dag som Stortingets budsjett ble behandlet i plenum, framlagt informasjon om at ny samlet kostnadsramme for hele prosjektet ville øke til 847 millioner kroner ved plassering av innkjøringen i Rådhusgata. Informasjonen framkom i et saksframlegg fra Stortingets administrasjon datert 26. november 2013. At Stortinget i plenum ikke ble orientert om den forventede

¹ Stortingets administrasjon (2013) *Innkjøring til post- og varemottak*. Notat til Stortingets presidentskap, 26.11.2013.

kostnadsøkningen for innkjøringstunnelen, medførte at det ikke fikk mulighet til å ta stilling til om tunnelen fortsatt skulle bygges til tross for kostnadsøkningen. Det medførte også at Stortinget i plenum ikke fikk informasjon om at terskelverdien for ekstern kvalitetssikring av kostnadsoverslag og styringsopplegg, var overskredet, jf. vurderingen i kapittel 6.5.» (side 106).

For riksrevisorkollegiet

Karl Eirik Schjøtt-Pedersen

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur

